№ 269. Piątek 24. Listopada 1865. Rok wydania 55.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Telegram Gazety Lwowskiej.

Wiedeń, 24. listopada. Sejmy krajowe zostały wczoraj otwarte. Szefowie krajowi zakomunikowali sejmom patent z 20. września i ces. pismo odręczne z 7. listopada, zarządzające zakomunikowanie patentu wrześniowego sejmom krajowym. W Wiedniu, Gracu, Klagenfurcie, Linzu, Salzburgu i Bregenz wniesiono wybrać wydziały, które mają wziąść pod rozwagę szczególne wpływy patentu wrześniowego na dobro kraju, zdać sprawę w tym względzie i przedłożyć stosowne wnioski. W Salzburgu i Wiedniu zgodzono się na utworzenie wydziałów. W Pradze, Lublanie, Czerniowcach, Bernie proponowano adresy.

Część urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z 17. listopada b. r. raczył najmiłościwiej zwyczajnemu publicznemu profesorowi uniwersytetu wiedeńskiego radzcy rządowemu Drowi Franciszkowi *Haimerl* nadać tytuł i charakter radzcy dworu z uwolnieniem od taksy i zezwolić aby temuż było poruczone kierownictwo rady oświecenia.

Część nieurzędowa.

Lwów, 24. listopada.

Fremdenblatt utrzymuje, że *amnestyę galicyjską* można uważać głównie za owoc usiłowań hrabiego *Mensdoffa*, i że przeto akt amnestyi niejest bez związku z polityką zagraniczną. Mianowicie sądzi ten dziennik, że względy na Rosyę, które dotąd miały wstrzymywać rząd od tego kroku, ustały już teraz, i że zarzucono już stanowczo myśl przymierza północnego. Niewiadomo, na czem *Fremdenblatt* opiera swoje domysły w tym względzie, i dlatego wolimy z naszej strony poprzestać na tem przekonaniu, że wydana dla Galicyi amnestya jest jedynie tylko aktem najwyższej łaski monarszej dla naszego kraju.

W Pradze nastręczyły wybory do *rady gminnej* obydwom partyom sposobność do zmierzenia sił swoich. Podług dotychczasowego rezultatu niemoże już podlegać żadnej wątpliwości, że większość wybranych należy do stronnictwa narodowo czeskiego; natomiast pocieszają się Niemcy tem, że niestracili nic z przeszłorocznej liczby reprezentantów.

Chociaż z wielu stron utrzymują znowu, że w *stosunku Austryi do Prus* miało nastąpić pewne *oziębienie*, zaprzeczają temu stanowczo w kołach ministeryalnych. Sprawa wniosku bawarsko-sasko-heskiego została w najlepszem porozumieniu załatwiona; do stanowczej organizacyi Księstw nieprzystępują jeszcze obadwa główne mocarstwa niemieckie, i pozostaje jeszcze tylko sprawa not do senatu frankfurckiego, nad którą, ponieważ niejest naglącą, można spokojnie ustnie się naradzać. Austrya obstaje przytem, by zaproponować u związku ułożenie powszechnej niemieckiej ustawy o stowarzyszeniach, i można się spodziewać, że także Prusy skłonią się do tak słusznego załatwienia tego sporu.

W dziedzinie polityki zagranicznej jest ciągle jeszcze *włoska mowa od tronu* głównym przedmiotem rozpraw. W ogóle podnoszą wszyscy spokojny jej charakter, i sądzą, że partya czynu otrzymała dotkliwe urzędowe skarcenie.

Const. Oestr. Ztg. pisze: „Chcianoby koniecznie podnieść bliskie *uznanie Włoch ze strony średnich państw niemieckich* do ważności wypadku politycznego pierwszego rzędu, a w szczególności nadać mu znaczenie odprawy dla Austryi. Mamy wszelki powód sądzić, że podobnem przypuszczeniem robi się rzeczonym państwom średnim równie niezasłużony jak niemiły zaszczyt. Niezasłużony, gdyż chodzi im wyłącznie o wymagania interesów materyalnych, a niemiły, ponieważ przypisuje się im politykę nie wielkich i ważnych dążności, lecz małodusznego gniewu. Zresztą niezmieni się przeto nic w Florencyi, i nieomylimy się przypuszczając, że Wiktor Emanuel przywiązywałby większą wartość do przybycia jednego podrzędnego kancelisty austryackiego, niż do bytności półtuzina nadzwyczajnych posłów i pełnomocnych ministrów z właściwych „Niemiec."

Najnowsze *rozporządzenia prasowe przeciw dziennikom holsztyńskim* w Szlezwiku mają zaprawdę swoje znaczenie. Prusy przytłumiają opinie, którym Austrya dozwala bez przeszkody się objawiać; wolność słowa w Księstwach schroniła się pod sztandar austryacki. W Szlezwiku panują interesa pruskie, — w Holsztynie prawo niemieckie; dobitniej nie mogą już występować przeciwieństwa, niż w odnośnym reskrypcie gubernatora Szlezwiku.

Wiadomość, jakoby *poseł francuzki* w Washingtonie zażądał swoich paszportów, nieznachodzi wiary w kołach świadomych rzeczy w Wiedniu, zwłaszcza że na wysłane do Paryża zapytanie telegraficzne nadeszła odpowiedź, iż do tej chwili niewiedzą tam nic o podobnym kroku. Na wszelki sposób jednak uważają — jak się to pokazuje z wiadomości otrzymanych nadzwyczajną drogą — stosunek Francyi do rządu Stanów zjednoczonych za tak dalece naprężony, że jeżeli Cesarz Napoleon nie zdecyduje się odwołać wojsk swoich z Mexyku, może nastąpić zerwanie stosunków.

Jak donosi *Fremdenblatt*, miał nadejść do Wiednia nieogłoszony dotąd nigdzie jeszcze telegram z Aten z doniesieniem, że zaszła tam *groźna demonstracya przeciw hrabiemu Sponneck*, tak że aż wojsko musiało wystąpić, ale już teraz przywrócono spokojność, i hrabia Sponnek ma odjechać za kilka dni. Król Jerzy polecił Bulgarisowi utworzyć nowe ministerstwo, Kalergis otrzymał tekę wojny.

Jak piszą do *Indep. belge* z Paryża z 18. b. m., odbyła się tego dnia konferencya między p. *Drouynem* i Księciem *Metternichem*, i sądzono, że komisarze rządów Austryi i Francyi zbiorą się jeszcze tego tygodnia, by ułożyć podstawę *traktatu handlowego* między obydwoma krajami.

Nowojorski korespondent dziennika *Times* powiada, że jego podania o *depeszy rządu amerykańskiego* do gabinetu francuzkiego w sprawie Mexyku pomimo wszelkich zaprzeczeń są prawdziwe, i podaje teraz kilka bliższych szczegółów. We wrześniu r. b. wysłał p. Seward depeszę do amerykańskiego posła w Paryżu p. Bigelowa z poleceniem, ażeby tenże oznajmił panu Drouyn de Lhuys, że rząd Stanów zjednoczonych otrzymał wiadomość o zamierzonem wysłaniu świeżych wojsk nubijskich do Mexyku. Dalej przedstawia depesza, że rząd amerykański niesprzeciwiał się pierwszemu wysłaniu wojsk egipskich (przed 4 laty), ponieważ musiał walczyć z własnemi domowemi trudnościami, ale teraz, gdy zniósł niewolnictwo we właściwym kraju, nie może patrzyć obojętnie na przymusowe sprowadzanie murzynów do pewnej części lądu amerykańskiego. Rząd Stanów zjednoczonych otrzymał wiadomość, że murzyni mimo chęci zmuszeni zostali do przyjęcia służby w Mexyku i nawet przemocą zabierani byli na okręta. Niechaj więc rząd francuzki pomni, że kongres oświadczał się kilkakrotnie za utrzymaniem doktryn Monroego, i że tak władza wykonawcza jak i lud niesprzyja wcale teraźniejszym operacyom Francyi w Mexyku. Korespondent dodaje, że ta depesza została wysłana nietylko do Francyi, ale także do Alexandryi i do Stambułu.

W Kanadzie z każdym dniem wzrasta wzburzenie z powodu ruchu Fenian. Telegram z Torento donosi, że aresztowano także wielu żołnierzy obwinionych o okazywanie współczucia sprzysiężonym. Patrole przeciągają po mieście i okolicach tegoż. Wielu Amerykanów opuszcza kraj. Oranżyści przybywają ze wszystkich stron, aby bronić swego dystryktu, i widać gorliwie robione przygotowania do obrony. Zdaje się, że kilku urzędników rządowych przystąpiło także do sprzysiężenia.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 24. listopada. *(Pierwsze posiedzenie sejmu krajowego.)* Po odprawionem uroczystem nabożeństwie w łacińskim kościele katedralnym i w miejskiej parafialnej cerkwi obrzadku gr. kat. zebrali się posłowie sejmu krajowego w liczbie 119 w sali sejmowej. Liczna publiczność zajmowała loże i galerye. O godzinie 12. w południe ogłosił marszałek krajowy JO. książę *Leon Sapieha* sejm krajowy za otwarty. W przemowie swojej dotknął ważnych spraw, jakiemi sejm obecny dla dobra kraju zająć się ma. Z wyrazem szczerej wdzięczności wspomniał o najwyższym manifeście cesarskim z dn. 20. września r. b. i o najświeższym akcie łaski, mocą którego Monarcha wydając amnestyę, dał krajowi nowy dowód Swojego najwyższego zaufania i Swej przychylności. W końcu mowy wniósł książę Marszałek okrzyk trzykrotny na cześć Najjaś. Cesarza i Króla, który to okrzyk całe zgromadzenie z uniesieniem kilkakrotnie powtórzyło.

Następnie zabrał głos w imieniu c. k. rządu Jego Excelencya c. k. Namiestnik fml. baron *Paumgartten* i zagaił sejm następującą przemową:

„Wysokie zgromadzenie!

„Mając zaszczyt powitać właśnie co otwarty sejm tego kraju koronnego, wyrażam w imieniu rządu zupełną ufność, że czynność tego sejmu będzie skuteczną i dla dobra kraju pomyślną, a do osiągnienia tego celu niechaj wysokie zgromadzenie każdego czasu

będzie zapewnione o szczerem i gotowem poparciu ze strony rządu.“ (Głośne oznaki wdzięcznego uznania).

„Przystępuję teraz do spełnienia najwyższego rozkazu Jego c. k. Apost. Mości, w skutek którego mam sejmowi udzielić cesarski manifest i patent z dnia 20. września 1865, a oraz oznajmić treść odnośnego najwyższego pisma własnoręcznego z dnia 7go t. m. Pismo to brzmi jak następuje: „„W manifeście Moim i w załączonym doń patencie z 20. września 1865 wskazałem drogę, na którą wejść ma Mój rząd, by uzyskać trwałe podstawy konstytucyi państwa, która zdolną jest zabezpieczyć uzasadnione prawa monarchii i pojedynczych królestw i krajów nie tylko w zakresie ich samoistności, ale zarazem jako nierozłącznie połączonych części całości. Z uwagi na ważność tego aktu stanu rozkazuję udzielić go sejmom Moich królestw i krajów przy ich otwarciu. Franciszek Józef.““

„Równocześnie oddaję równobrzmiącą pisemną kopię wraz z dotyczącemi dokumentami Marszałkowi krajowemu księciu Sapieże.“

„Przytem mam zaszczyt przedstawić wysokiemu zgromadzeniu radcę namiestnictwa pana Possingera, który mianowany przezemnie zastępcą rządu dla rozpraw sejmowych, przedłoży kilka ważnych propozycyi rządowych dotyczących uregulowania stosunków w kraju. Między temi wymieniam najważniejsze:

Ustawę gminną.

Ustawę o obszarach dworskich.

Ustawę o reprezentacyi powiatowej.

Ustawę o budowaniu i utrzymaniu nie eraryalnych gościńców publicznych.

Ustawy względem konkurencyi tyczącej się kościołów i szkół, — środki ku zmniejszeniu niedostatku; — uregulowanie stosunków instytutu kredytowego; — ocenienie ustawy tyczącej się ksiąg gruntowych i — wezwanie do rozpraw względem oddania funduszów i zakładów.“

„Tak więc moi Panowie rozpoczynajcie Waszą czynność! „Swobodną jest droga!“ Te słowa wyrzekł nasz Cesarz i Król do Swoich ludów! Wnijdźcie przeto na tę otwartą drogę z pełnem zaufaniem do rządu, i na tej drodze dążmy wspólnie do naszego wspólnego celu, który w niczem innem leżeć niemoże, jak w rozwoju, w pomyślności, w dobrem powodzeniu i w szczęściu tego pięknego i błogosławionego kraju! Ażeby zespolonym naszym siłom się powiodło ten cel osiągnąć, do tego z całego serca wznoszę głos: Oby Bóg to zrządził!“

Długie przeciągłe oklaski nastąpiły po tej przemowie. Poczem zabrał głos książę Marszałek i zwracając uwagę na ważność dopiero co wyrzeczonych słów Jego Excelencyi Namiestnika wniósł, ażeby sejm niezwłocznie uchwalił podanie adresu dziękczynnego do stóp tronu. W tej myśli jednogłośnie przyjęty też został podany wniosek posła *Ludwika Skrzyńskiego*, ażeby wypracowanie adresu i przedłożenie, jeszcze podczas obecnego posiedzenia polecić wydziałowi krajowemu wraz z zastępcą Marszałka księdzem Metropolitą Litwinowiczem. Poprawka hr. *Borkowskiego*, ażeby narady nad adresem odroczono do przyszłego posiedzenia, została przeważną większością głosów uchylona. — Następnie przyjęto proponowany przez księcia Marszałka podział wszystkich posłów na 4 sekcye i odczytano i przyjęto protokół ostatniego posiedzenia przeszłej sesyi sejmu krajowego z dnia 31. stycznia 1863. Przystąpiono potem za pomocą kartek do wyboru rewidentów do sprawozdań stenograficznych z posiedzeń sejmowych. Po krótkiej przerwie z powodu oddawania kartek wniósł poseł ksiądz *Szwedzicki* do laski marszałkowskiej naglący wniosek tej treści, ażeby sejm w celu zaradzenia niedostatkowi panującemu między ludem wiejskim, uzyskał u c. k. rządu wstrzymanie egzekucyi podatków, tudzież kredyt trzech milionów złr. i z łona swego wyznaczył komisyę z sześciu członków dla zbadania tych stosunków. Na uwagę komisarza rządowego pana Possingera, że ces. król. rząd w tym względzie wygotował wniosek, który na najbliższem posiedzeniu przedłożony będzie sejmowi, uchwalono na wniosek pana Z y b l i k i e w i c z a poparty przez hrabiego Gołuchowskiego, odłożyć wniosek ks. Szwedzickiego do przyszłego posiedzenia, na którem oraz odczytany będzie dotyczący wniosek rządowy. P. S t a r o w i e j s k i ogłosił potem z trybuny rezultat wyboru rewidentów. Głosujących było 117, absolutna większość 59. Najwięcej głosów otrzymali pp. Żuk-Skarzewski 100 głosów, Biłous 94, Samelsohn 90, hr. Wodzicki Henryk 73, Kabath 54, Borkowski 49. Gdy dwóch ostatnich nie otrzymało absolutnej większości, przystąpiono przeto do wyboru ściślejszego na jednego. — Po niejakiej przerwie wstąpił p. *Smarzewski* jako referent komisyi adresowej na mownicę i oznajmił, że komisya ta zważywszy dwojakie swoje zadanie, ażeby w adresie do tronu wyrazić podziękowanie za manifest i patent cesarski z dnia 20. września, a oraz złożyć u stóp tronu podziękowanie za udzieloną amnestyę, ułożyła dwa adresy do tronu, jeden odnoszący się do cesarskiego manifestu, drugi do amnestyi. Obadwa projekta adresów dziękczynnych, których osnowę podamy w najbliższym numerze, odczytane w języku polskim i ruskim przyjęto na wniosek p. *Grocholskiego* w całości bez dyskusyi nad pojedyńczemi ustępami. (Poprawka p. *Borkowskiego*, ażeby dyskusyę nad adresami odłożyć do przyszłego posiedzenia, została przeważną większością głosów uchylona). Książę Marszałek zamknął posiedzenie o godzinie 3ciej po południu. Przyszłe posiedzenie w sobotę o godzinie 11tej. Na porządku dziennym: Sprawozdanie z czynności Wydziału krajowego i narady nad regulaminem.

Wiedeń, 22. listop. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżace.)* Najj. Pan przybył wczoraj o godzinie 9. przedpołudniem z Schönbrunnu do Wiednia, przyjmował panów ministrów Belcrediego, Larischa, Esterhazego i kanclerza nadwornego Majlatha. O godzinie 3. odjechał do Schönbrunnu.

Niektóre dzienniki doniosły, że dn. 15. b. m. deputacya zakonu Johannitów miała audyencyę u Jego cesarzew. Mości Arcyksięcia Karola Ferdynanda i wręczyła mu insygnia wielkiego krzyża. Wiadomość ta jest o tyle mylną, że insygnia wielkiego krzyża zostały wręczone nie Jego cesarzew. Mości Arcyksięciu Karolowi Ferdynandowi lecz Jego cesarzew. Mości Arcyksięciu Karolowi Ludwikowi.

Prezydent ministrów Cretzulesco przybył tu z Bukaresztu. Marszałek Mac Mahon, który obecnie znajduje się w Welehradzie w Morawii, przybędzie tu w przyszły poniedziałek wracając do Paryża.

Włochy.

Florencya, 18. listopada. Dziś Król Wiktor Emanuel otwarł parlament mową tronową następującą:

Panowie senatorowie, panowie deputowani!

Kiedy posiedzenie parlamentu otwierałem w szlachetnem mieście, które umiało strzedz tron Włoch przy odrodzeniu się ich szczęścia, słowa moje były zawsze słowami zachęty i nadziei. Słowom tym świetne czyny zawsze towarzyszyły.

Z uczuciem pełnem tej samej ufności, zgromadziłem was około siebie w szlachetnem tem siedlisku sławnych wspomnień. Dążąc do zupełnego odzyskania naszej autonomii, potrafimy i tu wszelkie pokonać trudności.

Przy zamknięciu ostatniego parlamentu rząd mój z przychylności dla głowy kościoła, przejęty życzeniem dogodzenia religijnemu uczuciu większości ludu, przyjął propozycye do negocyacyi z stolicą papieską; negocyacye te zerwane jednak być musiały, gdy przez nie prawa mojej korony i prawa narodu nadwerężone być mogły.

Czas i niepokonana potęga wypadków załatwią sporne kwestye między Królestwem włoskiem a Papieztwem. My mamy obowiązek trzymania się ściśle konwencyi z dn. 16. września, którą i Francya w czasie oznaczonym w zupełności wykona.

Cnota wyczekiwania łatwiejszą się dziś stała dla Włoch niż w przeszłości. Od tego dnia, w którym po raz ostatni do parlamentu przemówiłem, stosunki Włoch się polepszyły.

Sympatye narodów cywilizowanych zachęcają nas do dalszego postępowania w dziele naszem. Wspólne interesa i węzły wdzięczności utrzymają ścisłą zgodę z Francyą. Stoimy w dobrych stosunkach do większej części państw europejskich, do rządów Ameryki północnej i południowej. Przez korzystne traktaty handlowe zawarte z Anglią, Rosyą, Holandyą, Danią, Szwajcaryą, przez dawniejsze już traktaty podobne z Francyą, Szwecyą, Belgią, Turcyą i Persyą otwarte zostało obszerne pole dla handlu naszego. Hiszpania uznała nie dawno Królestwo włoskie, Bawarya i Saxonia świeżo odezwały się z tym zamiarem, który poprzednio już przez Prusy, przez Wielkie Księstwo Badeńskie i miasta hanzeatyckie niemieckie wykonany został.

Związki pomiędzy ludami szczepu latyńskiego zostały tym sposobem wzmocnione i umożebniono Włochom połączyć z szlachetnemi plemionami niemiemieckiemi interesa i usiłowania, a zniszczyć dawne przesądy i niechęci.

Włochy w taki sposób zajmą miejsce, które im się należy, między głównemi państwami Europy i coraz bardziej przyczyniać się będą do tryumfu słuszności i wolności.

Wewnątrz kraju wolność wydała już zadziwiające owoce. W przeciągu kilku lat osiągnięto w administracyi, robotach, publicznych, kodeksach i organizacyi wojskowej rezultata, nad któremi gdzieindzie kilka pokoleń pracowało i wojny domowe staczać musiano.

Pokonanie tych trudności jest pomyślną wróżbą na przyszłość.

Moi ministrowie przedłożą Wam projekta ustaw do uzupełnienia prawodawczej jedności państwa, do podniesienia oświaty klas mniej zamożnych, do polepszenia kredytu, do przyspieszenia najpotrzebniejszych budowli publicznych. Inne ustawy poprawicie na podstawie doświadczenia i odpowiednio czasowi.

Największą trudność nasuwa przywrócenie równowagi w finansach bez umniejszenia siły narodu na lądzie i na morzu. Boleśnie mi jest, żądać w skutek nieuniknionej potrzeby nowych ofiar od mego ludu. Cnota ludu moi panowie wspierać was będzie; rękojmią tego są mi ofiary, które już poniósł z taką stałością. Ale polecam Wam rozdzielić ciężary w sposób najwłaściwszy i najmniej uciążliwy, sprowadzając wydatki publiczne do najszczuplejszych rozmiarów.

Lud włoski winien oczyścić się z owych szczątków przeszłości, które tamują rozwój jego nowego życia. Będziecie więc także naradzać się nad oddzieleniem kościoła od państwa i nad zniesieniem korporacyi religijnych.

Jeżeli podobnym sposobem postępować będziecie, to żadne knowania nieprzyjacielskie, żaden los niefortunny dzieła naszego zniszczyć nie zdołają.

Zmiana głęboka, nieunikniona, dokonywa się w ludach europejskich. Przyszłość jest w ręku Boga. Gdyby dla dopełnienia losu Włoch nowe próby pojawić się miały, pewny jestem, że waleczne ich syny znów około mnie by stanęli. Gdyby moralna siła cywilizacyi zwycięztwo odnieść miała, dojrzały zmysł narodu korzyść ztąd odnieść potrafi.

Panowie senatorowie, panowie deputowani!

Ażeby prawo i honor Włoch przy każdem zdarzeniu pozostały nienaruszone, trzeba postępować otwarcie na drodze polityki narodowej.

Pewny waszego współdziałania, ufając miłości mych ludów i waleczności wojska, nie osłabnę ja w szlachetnem zadaniu, które przyszłym generacyom ukończone zostawić musimy.

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 14. listopada. W przyszłym miesiącu zbierą się znów senat i zgromadzenie prawodawcze dla zatwierdzenia koncesyi na założenie banku i na budowę dróg żelaznych, które książę Kuza udzielił. Słychać, że koncessyonaryusze zawarowali sobie przyzwolenie izb, i zwrócili uwagę księcia Kuzy na nielegalność koncesyj przez reprezentacyę kraju nie zatwierdzonych. Książę Kuza na to odpowiedzieć miał, iż izby według nowego prawa wyborczego wybrane nie mają innej woli krom woli Księcia, że zatem spółki angielskie i francuzkie mogą być pewni, że izby koncesye zatwierdzą. Jeneralny konzul angielski p. Green, który starał się tak skutecznie o koncesye dla poddanych angielskich, wynagrodzony został przez rząd swój orderem. Przy wyborze nowej municypalności miasta Bukaresztu (dawna municypalność, jak wiadomo, rozwiązana została w skutek wypadków 15. sierpnia) przyszło do scen bardzo burzliwych, tak, iż znów obawiano się wybuchu rewolucyi, i rząd wojsko w koszarach i odwachach skonsygnował. Przy wyborze samym użyto wszelkich środków, ażeby przeprowadzić kandydatów rządowych, jak się to zwykle dzieje po zamachu stanu z dnia 2go maja 1864 r. — Ponieważ zaprowadzenie monopolu na tytuń nie przyniosł rządowi spodziewanych korzyści, rząd przeto postanowił monopol ten w dzierzawę wypuścić. W tym celu rząd wszedł w układy z niejakim p. Csongrady, poddanym austryackim, i zawarł z nim kontrakt, który w 25 dniach obowiązywać ma, jeżeli p. Csongrady do tego czasu znajdzie kapitały potrzebne do tego przedsiębierstwa. Poźniej kilku dawnych handlarzy tytuniu pisali do księcia Kuzy petycyę, w której proszą, żeby im monopol tytuniu wydzierzawiono pod temi samemi warunkami, co p. Csongradi, przed którym zasługują na pierwszeństwo jako krajowcy. — Broszura archimandryty konstantynopolitańskiego Germanos Aftonidos, zbijająca memoryał złożony przez księcia Kuzę komisyi międzynarodowej w sprawie klasztorów greckich, ożywiła znów nadzieje duchowieństwa klasztornego greckiego.

Kronika.

(Nieszczęsny wypadek.) Maryanna Cieklińska, 16 l. licząca, z Skalnika w powiecie Żmigrodzkim, kopiąc glinę dnia 14. b. m. została zasypana i w skutek tego, chociaż niebawem wydobyta, umarła d. 16. b. m.

(Samobójstwo.) Laje Stanik z Olszanika w powiecie Samborskim, żebraczka, cierpiąca pomieszanie zmysłów, odebrała sobie życie d. 17. b. m. w Drohobyczy, wskoczywszy do studni.

(Kradzież w kościele.) W Mszanie w powiecie Janowskim nieznany złoczyńcy włamali się dnia 14. b. m. w nocy do kościoła, rozbili żelazną kasę gminnego funduszu wsparcia, a nic w niej nie znalazłszy, zabrali skarbonę kościelną z 28 zł. w. a.

(Nieszczęsny wypadek w Warszawie.) W Warszawie d. 15. b. m. przy ulicy marszałkowskiej naprzeciwko dworu kolei warszawsko-wiedeńskiej zawaliły się oficyny. Przytem kilka osób zostały ciężko poranione, inne zasypane, jedna zabita. Odgrzebywanie nieszczęśllwych odbywa się z wielką gorliwością. Pierwszy to od wielu lat wypadek tego rodzaju. Zapewniają że zły materyał do budowy użyty był powodem nieszczęścia.

(Podwyższenie pensyi urzędników biblioteki uniwersyteckiej w Krakowie.) „Krak. Ztg.“ donosi: Najwyższem postanowieniem z 26. paźdz. b. r. podwyższone zostały pensye urzędników biblioteki uniwersytetu krakowskiego w następujący sposób: pensya kuratora z 787 zł. 50 c. na 1000 zł., skryptora z 525 zł. na 600 zł., amanuensisa z 315 zł. na 400 zł. To podwyższenie płac liczyć się będzie od 1. stycznia 1866.

(Kasy oszczędności.) „Krakauer Ztg.“ donosi, że komisya namiestnicza w Krakowie równie jak inne władze krajowe, została przez w. ministeryum stanu upoważniona, pozwalać na zakładanie kas oszczędności, ktore gminy pod własną nieograniczoną odpowiedzialnością zakładać zechcą, zatwierdzać ich statuta, tudzież zmiany statutów kas oszczędności już istniejących, jeżeli postanowienia w tym względzie nie będą sprzeciwiać się regulaminowi z 2. września 1844 i wzorcowi do statutów z roku 1855.

(Izba adwokacka w Krakowie) jak donosi „Krak. Ztg.“ odbyła zgromadzenie d. 16. b. m. celem wyboru prezesa izby do wydziału egzaminacyjnego na rok 1866; prezesem izby obrany został ponownie pan adwokat dr. Machalski, członkami wydziału: dr. Alth, dr. Szlachtowski, dr. Rydzowski, dr. Kańsk, dr. Schönborn, dr. Samelsohn; egzaminatorami: dr. Kański i dr. Szlachtowski.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

(Zaraza na bydło) w lwowskim okręgu administracyjnym w pierwszej połowie b. m. wybuchła na nowo w 10 miejscach, jako to: w Zagórzu (w obu folwarkach), Piotrówce, Michałówce, Czystopadach, Jazłowczyku, w obw. złoczowskim, w Przemyślu, Hermanowicach, w obw. przemyskim, w Winnikach, w obw. lwowskim, w Sadzawkach, w obw. tarnopolskim, i w Werbiczu, w obw. samborskim. Wygasła także w 10 miejscach, a mianowicie: w Seretcach, Blichu, Bzowicy, w obw. brzeżańskim, w Butynach, Zastawiu, w obw. żółkiewskim, w Maliczkowicach, Dawidowie, w obw. lwowskim, w Wychwatyńcach i Obarzańcach, w obw. tarnopolskim.

Jeszcze 41 miejsc podlega więc zarazie, z tych przypada 11 na obwód złoczowski, 9 na obwód żółkiewski, 8 na obwód lwowski, po 4 na obwód tarnopolski i brzezański, 3 na obwód przemyski, po 1 na obwód czortkowski i samborski. W wielu z tych miejsc trwa peryod obserwacyjny.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w I. połowie b. m. były następujące na targach w

	Miejsce targu:											
	Przemyślanach		Rohatynie		Czortkowie		Borszczowie		Skale		Jezierzanach	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluta austryacka											
Mec pszenicy .	3	90	3	20	3	32	4		4	.	3	40
„ żyta	2	70	2	80	2	85	3	20	3	50	3	.
„ jęczmienia	1	95	2	18	2	5	1	80	1	60	1	80
„ owsa . .	1		1	.	1	30	1	60	1	50	1	20
„ hreczki . .	2	30	3	85	2	50	.	.	.	.	.	.
„ kukurudzy	.	.			3	5	4	.	3	50	3	50
„ ziemniaków	2	40	.	.		95	1	50	1	35	1	40
Cetnar siana	.	95	1	56	1	15	.		1	20	1	20
„ wełny . . .	.	.			.	.	.		.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.		.	.	.		.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	6	.	4	50	7	50	5	50	5	50	4	50
„ „ miękkiego	4	.	.	.	6	50	5	.	5	.	4	.
Funt mięsa wołowego	.	8	.	10		8		6	.	6	.	5
Mas łkowity	.	55	.	50	.	40	.	35		30	.	30

Ostatnia poczta.

Kraków, 23. listopada. *Czas* donosi: Rezultat głosowania wczorajszego na posła z miasta naszego był następującym:

Głosujących było 1222, większość zatem bezwzględna wynosiła 612 głosów.

Z liczby powyższej adwokat *Koczyński* otrzymał głosów 859, p. Ludwik *Helcel* 361, Dr. *Majer* 1. Dr. *Machalski* 1.

Zatem Dr. *Koczyński* znaczną większością, bo 247 głosami nad większość bezwzględną wybrany został na posła z miasta Krakowa.

Zagrabie, 22. listopada. Naznaczone na dziś plenarne posiedzenie sejmu krajowego zostało odroczone; termin zebrania jego nie jest jeszcze stanowczo naznaczony. Pierwszym przedmiotem obrad będzie sprawdzenie wyborów, a potem nastąpi wybór wiceprezydenta sejmu i stałych notaryuszów.

Paryż, 31. listopada. Wieczorny *Monitor* pisze: Podług wiadomości pochodzących z dobrego źródła będzie spór między Hiszpanią i republiką Chili wkrótce załatwiony.

Paryż, 22. listopada. Izba syndykatu dla handlu wywozowego zwołała kupców na naradę nad blokadą portów chilijskich. Zgromadzenie odbyło się dziś o godzinie 3ciej.

Berlin, 22. listopada. *Prov. Corresp.* pisze: „Redukcya armii francuzkiej wywołała u mężów postępowych mniemanie, że także redukcya armii pruskiej jest możliwą i konieczną. Rząd pruski nie omieszka pójść za przykładem Francyi, jeżli tam będzie zaprowadzona rzeczywista i znaczna redukcya. Ale ponieważ zamierzone zmiany pod względem siły zbrojnej i gotowości do boju Francyi nie mają żadnego znaczenia w obec zagranicy, przeto byłoby to niedorzecznem i nieusprawiedliwionem żądaniem, ażeby zmieniano instytucye armii pruskiej.“ — Pogłoske o zmianie ministeryalnej nazywa *Preuss. Corresp.* zupełnie bezzasadną.

Hawer, 22go listopada. Najznakomitsi mężowie tutejszego stanu handlowego zebrali się wczoraj, by ułożyć adres i petycye do Cesarza, w której dziękują mu za rozporządzenia poczynione ku ochronie zagrożonych w Chili interesów francuzkich, i proszą oraz, ażeby swoim wysokim wpływem przyczynił się do załatwienia tego sporu przez internacyonalny sąd polubowny.

Tulon, 22. listopada. Fregaty „Labrador“ i „Gomer“ powróciły tu z wojskiem z Rzymu. — Wyszedł rozkaz, ażeby eskadra średniomorska została zredukowana o cztery okręta.

Berna, 22. listopada. Rada federacyjna naznaczyła głosowanie ludu nad rewizyą konstytucyi federacyjnej na dzień 1. stycznia.

Bukareszt, 20. listopada. Dekret książęcy zwołuje obie izby na dzień 5. grudnia starego stylu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 23. listopada.

Hotel George: PP.: Hr. Golejewski Ant., z Harasymowa. — Horodyski Tom, z Krogulca. — Mniszek Wład., z Kruhela. — Treweller Kar., ces. ros. radca dworu, z Nowosielec.

Hotel europejski: Czajkowski Adolf, z Bóbrki. — Müller Ludwik, z Poznanki hetm. — Polański Teod., z Rudnik. — Serwatowski Mac, z Rajtarowic. — Wybranowski Alex., z Juszkowiec.

Hotel Langa: Dep. kraj.: Kobasiuk Mik., z Werbiąża. — Dobrzański Al., z Ihrowiec.

Hotel angielski: Lipczyński Ign., z Karniowa. — Dep. kraj.: Boczkowski Juw., Samelsohn Szym. i Żuk-Skarzewski Faust, z Krakowa. — Wężyk Leon., z Paszkówki — Zyblikiewicz Mik., z Przemyśla. — Zduń Józ, z Suchej.

Hotel Kuhna: Dep. kraj.: Krzysztofowicz Jak., z Stanisławowa. — Hryczak Mich., z Zakrowiec. — Krawczuk Józ., z Wisły. — Lawronowicz Mik., z Zopniowa — Procak Hryc. z Żabokruk. — Staruch Mich., z Bereznicy.

Hotel Marsch: Dep. kraj.: Rogalski Ant., z Grzymałowa. — Stocki Ad., z Ponikwy.

Hotel krakowski: Zwolski Jul., z Bryniec zagórnych.

Hotel Kryn ckiego: Rudnicki Teod., ze Strzałek.

Pod Nr. 759¼: Dep. kraj.: Krawczyk Franc., z Kaniowa. — Kobylarz Jan, z Niska. — Szponar Wawrz., z Dębina.

Zajazd Podolski: Hr. Dzieduszycki Alfons, z Uhełny.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 23 listopada.

PP.: Hr Łaczyński Henr, do Dmytrowiec — Jarczewski Edw., do Krakowa. — Ustrzycki Wal, do Zamiechowa. — Ustrzycki Włodz., do Czelatycz. — Rande Franc., c. k. kapitan, do Żółkwi. — Witoszyński Naz., c. k. kapitan, do Dobny. — Trzesztik Jul., c. k. porucznik, do Czerniowiec. — Papara Jul., do Delnicza. — Smalawski Fel., do Uherzec.

TEATR.

Dziś (przed. pols.) **„Dafnis i Chloe,"** operetka w 1 akcie po raz pierwszy; **„Stara romantyczka,"** komedya w 2 aktach.

Dziś w sali ruskiego domu narodowego *wielki muzykalno deklamatorski Koncert* na korzyść zubożałego artysty.

Jutro (przedst. niem.) na dochód p. Jakóba *Hössly*, dyrektora orkiestry sceny polskiej i niemieckiej: *Uwertura* Fryderyka Flotowa; **„Mit der Feder,"** komedya w 1 akcie, po raz pierwszy; **„Adam i Ewa,"** komedyo-opera w 1 akcie (w języku polskim); **„Cierpienia chórzysty,"** komiczne intermezzo (w języku francuzkim); **„Flotte Burschen,"** operetka w 1 akcie.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 23. listopada 1865.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	325 73	— 0 3	84 6	południowy	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	324.48	+ 3 0	91 6	zachodni	„	deszcz
10. god. wiecz.	324 81	+ 4.6	92 3	„	„	„

Ilość deszczu 2‴30.

Kurs Lwowski.

Dnia 23 listopada		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	12	5	17
Dukat cesarski	„ „	5	13	5	19
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	84	8	97
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	66	1	69
„ papierowy rosyjski	„ „	1	40	1	42
Talar pruski	„ „	1	60	1	62
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	67	07	67	58
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	70	45	71	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	68	93	69	42
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	67	75	68	42
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	186	17	188	50

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 23 listopada.	złr.	kr.
5% Metaliki	65	10
5% pożyczka narodowa	68	10
Losy z 1860 roku	85	05
Akcye banku wiedeńskiego	776	—
„ „ kredytowego	159	90
Londyn, 10 funtów szterlingów	107	80
Srebro	107	50
Dukat pojedyńczy	5	18

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 21. listopada.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	60.—	60 20
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	98.50	99.—
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	67 50	67.80
od kwiet. do paźd. po 5%	67 50	67.80
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	72.50	73.50
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	64.50	64.60
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	64 50	64 70
dtto. po 4½%	56.50	57 —
dtto. „ 4%	50 25	50 75
dtto. „ 3%	38.—	38 25
dtto. „ 2½%	32.—	34 —
dtto. „ 1%	12 60	12.80
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	138.—	138.50
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	134 50	135 50
Przez. do wyl. z r. 1854	79 75	80 25
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	84 40	84 50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	92.40	92.60
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	76 70	76.80
Renty Come po 42 lir. aust.	18.—	18 25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	60.—	62.—
„ 4½%	56 25	56 75
„ 4%	50 —	50 50
„ 3½%	43 25	43 75
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	55.—	57.—
„ 2¼%	50.—	51.—
„ 2%	44.—	45.—
„ 1¾%	39.—	40.—
dtto. z procent. za granica „ 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	83 —	83.50
Wyż. Aust.	83.—	84 —
Salcburg	87.—	89.—
Czech	87 —	88.—
Morawii	81.—	82.—
Szląska	87.—	88 —
Styryi	87.50	88 50
Tyrolu	—.—	—.—

Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Kar., Krainy i Wyb.	84.—	88 —
Węgier	68 75	69.25
Banatu Tem.	68 50	69 —
Kroacyi i Slawonii	71 50	72 50
Galicyi	68 75	69 25
Siedmiogrodu	64 50	65 25
Bukowina	67.25	67.75
Z klauzulą wylos. w r. 1867	66.—	66.50
Banat Temesz.	65 75	66 25
Lomb. wen. poż. z r. 1859	89.50	90.50
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	54.—	55.—
Dług Salcburga „ 3½%	—.—	—.—
„ 3%	54.—	55.—
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	27.—	27.50
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	22.50	23 50
„ 2½% „ 100 „	18.—	19.—
„ 2¼% „ 100 „	16.50	18 50
„ 2% „ 100 „	14.—	16 —
„ 1¾% „ 100 „	12.50	14.50

3. Akcye. (Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	772 —	773 —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	158 40	158 60
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	580 —	584 —
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	68 50	69.50
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1655.—	1657.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	174.50	174 60
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	166 50	167.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	124.25	124 75
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	187.75	188.—
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 35%	69.—	70.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	152.—	153.—
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	110 —	110.50
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	696.—	700.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	241.—	245.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	—.—	—.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	—.—	136.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	441.—	443.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	217.—	219.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	390.—	395.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	260.—	262.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	368.—	370.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	104.—	104.50
przeznaczone do los. po 5%	92.50	92 70
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	88.30	88.40
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	67.—	67.25
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	76.50	77.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.—	97 50
detto detto w sreb. upr za 100 zł. w. a.	—.—	81.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	74.—	75 —
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	109.—	109.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	99.—	99.50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	91.—	91 25
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.75	89 25
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.—	79.50
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	84.—	84.50
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76.—	77.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	90.50	91.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	91.—	95.—
Lloyda za 100 zł.	87.—	88.—

6 Losy. (za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	116.—	116.50
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	75 50	76 50
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	109.—	109.50
„ „ po 50 zł. m. k.	48.50	49.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	21.—	22.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	62.—	65.—
Salma „ 40 „ „	25.50	26.—
Palffiego „ 40 „ „	21.50	22 50
Clarego „ 40 „ „	21 50	22.50
St. Genois „ 40 „ „	21.50	22.50
Windischgrätza 20 zł. „	16.—	17.—
Waldsteina 20 „	16.—	17.—
Keglevicha 10 „	12.—	12 50
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	11.25	11.75

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	— —	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	90 60	90 70
Berlin za 100 tal.	—.—	— —
Wrocław za 100 tal.	—.—	— —
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	90.70	90 80
Genua za 100 lir. piem.	— —	— —
Hamburg za 100 M. B.	80.70	80 80
Lipsk za 100 tal.	— —	— —
Liwurna za 100 lir. tosk.	42 80	42 90
Londyn za 10 ft. szt.	107.80	108 —
Lugdun za 100 fr.	— —	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	42 80	42 90
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	43 10	43 15
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.17	5.18
dtto. pełnej wagi	5.17	5 18
Korona	—.—	— —
20frankówka	8 70	8 71
Rosyjski imperyał	8 95	8 97
Talar związkowy	1.61½	1.62
Srebro	107 75	108 25
Kurs korony w c. k. kasach	13zł. 50 c.	

Odpowiedzialny Redaktor Adolf Rudyński.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.